

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 22. decembar 2021.godine

RTS- Dr Sofronić Milosavljević: Imunski odgovor vremenom slabi, buster doza preporučena svima

RTS- Koronavirus, grip i prehlada kod dece – kako ih razlikovati i kada se javiti lekaru

BLIC- KO NE PRIMI TREĆU DOZU, OSTAĆE BEZ KOVID SERTIFIKATA: Pojedini lekari tražiće da propusnice važe pet meseci nakon primanja druge doze, a ne sedam kao sada

N1- Nova: Na lekarske intervencije čeka više od 50.000 pacijenata

B92- Đerlek: "Ne daj bože"

B92- Izbačen jedan lek, stigli novi - Promenjen protokol za lečenje kovid pacijenata

Dr Sofronić Milosavljević: Imunski odgovor vremenom slabi, buster doza preporučena svima

Doktorka Ljiljana Sofronić Milosavljević, načelnica Odeljenja za imunologiju i imunoparazitologiju Instituta za primenu nuklearne energije (INEP) kaže da se o omikron soju zna da se dosta brzo širi, ali i da na osnovu dosadašnjih rezultata može da se kaže da antitela koja se stiču vakcinacijom pomažu onima koji su imunizovani.

Doktorka Ljiljana Sofronić Milosavljević kaže da fokus treba da bude na onima koji se do sada nisu vakcinisali, ali i na ljudima koji treba da se odazovu i prime treću dozu vakcine protiv koronavirusa.

"Dosadašnja ispitivanja pokazuju da imunski odgovor polako slabi i da je buster doza preporučena svima", ističe doktorka Sofronić Milosavljević.

Kaže da se o omikron soju zna da se dosta brzo širi, ali i da na osnovu dosadašnjih rezultata može da se kaže da antitela koja se stiču vakcinacijom pomažu onima koji su imunizovani.

"Ovo je pravi trenutak, sada je jedna vrsta zatišja i pravo je vreme za vakcinaciju, bilo prvom ili buster dozom", naglašava doktorka Sofronić Milosavljević.

Kaže da je priželjkivala da odziv bude veći, ali smatra da su vakcinacijom ipak postignuti značajni rezultati iako se još uvek ne može govoriti o kolektivnom imunitetu.

"Mislim da su građani do sada imali prilike da se uvere da su oni koji su bili vakcinisani imali infekciju u mnogo blažoj formi, što je i bio cilj vakcinacije", kaže doktorka Sofronić Milosavljević.

Ističe da je još uvek veliko interesovanje građana koji dolaze u INEP i proveravaju antitela.

Uskoro počinje i studija koju vodi Medicinski fakultet u saradnji sa "Batutom" i INEP-om koja će, ističe doktorka Sofronić Milosavljević, biti drugačija od svih do sada sprovedenih studija kojima su praćena antitela.

"Ispitanici koji će se sada uključiti u studiju biće praćeni tokom godinu dana, bilo da su dobili prvu dozu ili treću dozu. U toku tih godinu dana, ako bude trebalo i više, pratićemo koliki im je nivo antitela, ali i kakav je njihov kvalitet", objašnjava doktorka Sofronić Milosavljević.

Napominje da neka antitela imaju odbrambenu sposobnost, ali neka i nemaju.

"To ćemo analizirati i porediti zajedno sa odgovorom ćelija jer antitela luči jedna vrsta ćelija, a druge ćelije napadaju one ćelije koje su inficirane i pomažu da se uklone. Znaćemo i koliko dugo traje imunski odgovor", kaže doktorka Sofronić Milosavljević.

U toku je i sezona gripa, a doktorka Sofronić Milosavljević kaže da vakcina protiv gripa ima dovoljno.

"One se uvek preporučuju lekarima, starijim osobama i hroničnim bolesnicima, ali ima je dovoljno da je prime i svi drugi mlađi ljudi. Iskreno preporučujem da se vakcinišu protiv gripa, vakcina je najbolje oružje", naglašava doktorka Sofronić Milosavljević.

Koronavirus, grip i prehlada kod dece – kako ih razlikovati i kada se javiti lekaru

U kovid ambulanzama je poslednjih dana manji broj prvih pregleda, a manje je i pacijenata na bolničkom lečenju. Međutim, sve je više građana koji se žale na respiratorne infekcije i simptome slične gripu. Načelnica Pedijatrije Doma zdravlja Palilula dr Aneta Jovanović za RTS objašnjava koje su razlike između simptoma koronavirusa, gripa i prehlada kod dece.

Doktorica Aneta Jovanović ističe da je sada mnogo bolja situacija i da je višestruko manji broj pregleda u kovid ambulancama.

"Na dnevnom nivou od oko 60 testiranih imamo maksimalno 20 pozitivne dece, što je višestruko manje nego u prethodnom periodu", dodaje Jovanovićeva.

Navodi da su sada aktuelne i druge respiratorne infekcije, ali i stomačne.

"To su uglavnom blage infekcije respiratornih puteva – što gornjih, što donjih i stomaknog virusa ima, kao i virusa varicela naročito kod predškolske dece", rekla je Jovanovićeva.

Kako da roditelji razlikuju grip, respiratornu infekciju i koronavirus, doktorica Jovanović objašnjava koje su ključne razlike.

Objašnjava da se najpre sačinjava epidemiološka anamneza – da li je bilo dete u kontaktu sa kovid pozitivnom osobom ili u vrtiću i školi ima kovid pozitivne dece i u odnosu na to i kliničku sliku odlučuju se za testiranje.

"Simptomi su povišena telesna temperatura, praćena glavoboljom i opštom malaksalošću", kaže doktorica.

Ističe da u toj zdravstvenoj ustanovi još nisu detektovali virus gripa.

"Virus gripa ide naglo, sa jako povišenom, dete je jako malaksalo, sa bolovima u mišićima i zglobovima, praćeno je nekada i mučninom i povraćanjem, kao i tečnim stolicama", dodala je Jovanovićeva.

Naglašava da što se tiče koronavirusa, on ide postepeno i laganije.

"Kreće sa zapušanim nosom, grebanjem u grlu, povišenom telesnom temperaturom i postepeno može ili bolest da se završi, uglavnom se završi za 3 do 5 dana, a kod neke dečice malo to duže potraje", naglašava doktorica.

Ističe i da kada je reč o koronavirusu dominiraju školska deca. "Verovatno i zbog njihovih aktivnosti, kreću se dosta po školama, raznim sportskim aktivnostima", dodaje Jovanovićeva.

Kada je o vakcinaciji dece reč, ističe da je protiv koronavirusa za decu uzrasta od 12 do 18 godina odobrena "Fajzer" vakcina.

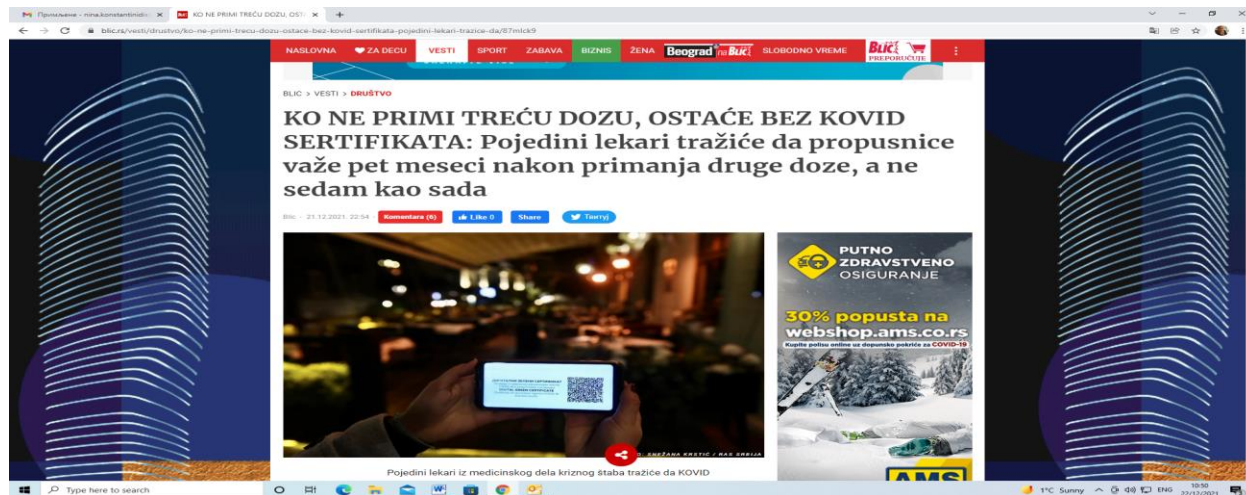
"Sada je povoljnija epidemijska situacija malo nam se smanjio broj vakcinisane dece", kaže doktorica i ističe da to nije dobro, jer treba iskoristiti ovaj miran period.

Kada je reč o redovnoj imunizaciji dece, navodi da se ona odvija i da se daju vakcine protiv 11 zaraznih bolesti

"Što se tiče varicela za sada vakcina nije obavezna, ali je u najavi da će se možda uvesti kao obavezna. Prema najnovijem pravilniku o obaveznoj imunizaciji, sada deca koja nisu preležala varicelu do 12. godine, tj. šestog razreda osnovne škole, preporuka je da se vakcinišu i naročito osobe ženskog pola koje

planiraju trudnoću i svakako za kućne kontakte dece koja su u visokom riziku – prevremno rođena deca, deca su tumorima", poručuje Jovanovićeva.

Ističe da se ta vakcina daje sa navršenih 12 meseci i u dve doze sa razmakom od šest nedelja.

KO NE PRIMI TREĆU DOZU, OSTAĆE BEZ KOVID SERTIFIKATA: Pojedini lekari tražiče da propusnice važe pet meseci nakon primanja druge doze, a ne sedam kao sada

Pojedini lekari iz medicinskog dela kriznog štaba tražiče da KOVID propusnice važe samo pet meseci nakon primanja druge doze, a ne sedam kao sada. Razlog: efikasnost vakcina protiv omikron soja opada znatno brže nego kod drugih varijanti i zato je neophodno primanje treće doze već posle nekoliko meseci.

Kako je juče nezvanično rekao jedan od stručnjaka iz štaba, kada od druge doze prođe šest ili sedam meseci, teško da i dalje postoji ozbiljnija zaštita protiv omikrona.

- To posebno važi za vakcine rađene novim tehnologijama poput fajzera, moderne, pa i sputnjika-V. Kineska vakcina bolje štiti od omikrona, međutim, znamo i da njeni efekti, sam po sebi, nezavisno od soja korone, slabe relativno brzo. Dakle, da bismo motivisali ljude da prime buster dozu, bez obzira na to o kojoj se vakcini radi, valjalo bi da skratimo rok važenja sertifikata. Sadašnjih sedam meseci je zaista preterano - objašnjava sagovornik "Republike".

Da se o ovome ozbiljno razmišlja, može se, čitajući između redova, zaključiti i iz jučerašnje izjave epidemiologa Predraga Kona, člana kriznog štaba.

- Vakcinacija drugom dozom je nepotpuna jer štiti samo u periodu od četiri do pet meseci u slučaju najnovijeg omikron soja. Kod omikrona se vidi da efikasnost vakcinacije s dve doze pada. Pala je ispod 40

odsto posle nekoliko meseci, dok trećom dozom raste do nekih 75 odsto. To su prvi podaci iz Izraela, gde je omikron zastupljen u populaciji - rekao je dr Kon.

Epidemiolog je naglasio da će novi porast zaraženih koronavirusom biti posle Nove godine, tačnije u drugoj polovini januara, te je stoga pozvao građane Srbije da, ukoliko nisu vakcinisani, izbegavaju masovna okupljanja.

Deo kriznog štaba zalaže se i da važenje KOVID propusnica tokom novogodišnjih praznika bude produženo na 24 časa. Sada su sertifikati potrebni samo nakon 20 časova.

DOMINIRA U AMERICI

O efikasnosti vakcine protiv omikrona govorio je juče i Ugur Šahin, direktor "Bajonteka", nemačke kompanije koja stoji iza vakcine fajzer. On je izneo tvrdnju da treća doza vakcine štiti oko 70 odsto od najnovije varijante KOVID-19.

- Vakcina će biti manje efikasna protiv omikrona s protokom vremena, međutim, mi tek treba da izmerimo brzinu kojom će ta efikasnost opadati - rekao je Šahin, koji je najavio i da bi "Bajontek" do marta trebalo da napravi vakcinu prilagođenu novom soju.

Omikron soj je u međuvremenu postao dominantan u SAD i predstavlja 73 odsto novih infekcija protekle sedmice.

SZO: Sve je bolje od lokdauna

Predstavnica Svetske zdravstvene organizacije (SZO) Margaret Haris izjavila je da je bolje da zemlje kontrolišu širenje koronavirusa i izbegavaju mere zaključavanja. Harisova je rekla da su posledice karantina na mentalno zdravlje veoma ozbiljne i da bi zemlje koje uvedu karantin trebalo da razmotre dodatnu podršku ljudima da bi ublažile njegove posledice.

Prvi soj koji može da zarazi miševe i pacove

Omikron soj koronavirusa može da zarazi miševe i pacove, što drugi sojevi virusa nisu mogli, saopštila je direktorka ruske agencije za zaštitu potrošača Ana Popova.

- Rezultati naših istraživanja pokazuju da omikron soj inficira miševe i pacove. Ovaj obrazac nismo primetili kod prethodnih tipova sojeva. Danas vidimo da se glodari zaražavaju i razvijaju bolest - objasnila je ona.

Nova: Na lekarske intervencije čeka više od 50.000 pacijenata

Broj ljudi u Srbiji koji čekaju lekarske intervencije prešao je 50.000, a poslednji na listi za ugradnju proteze kolena svoj red će, možda, dočekati krajem 2027. godine, piše list Nova.

„Liste će samo rasti, a naš zdravstveni sistem se koprcu u haosu već godinama i stanje mu je sve lošije“, kazao je predsednik Udruženja pacijenata Srbije Savo Pilipović.

On je ocenio da su zbog korone liste čekanja „otišle unedogled“.

Više stotina pacijenata magnetnu rezonancu i skener čeka od šest do 12 meseci.

Za operaciju katarakte u Univerzitetskom kliničkom centru u Beogradu na listi čekanja je 596 pacijenata.

Đerlek: "Ne daj bože"

Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja Mirsad Đerlek naglasio je da nije isključena mogućnost da će biti novih epidemioloških mera za Novu godinu.

Član Kriznog štaba Predrag Kon ranije je istakao da niko nije odobrio okupljanja više od 500 ljudi, a da se već uveliko reklamiraju organizovani dočeci Nove godine na trgovima. Đerlek je naglasio da su predstojeća slavlja ogroman epidemiološki rizik.

"Želimo da broj novoobolelih smanjimo na ispod 500 pa ispod 100. Rizici i potencijalni trigeri su slave, koje su već počele, dva Božića i Nova godina. Očekujem da će druga polovina januara biti period sa povećanjem broja novozaraženih. Krizni štab nije odobrio nikakva okupljanja. Kao neurolog mogu da kažem da je pandemija ozbiljno uticala na mentalno zdravlje, ali slavlja su zaista veliki epidemiološki rizik", rekao je Đerlek za Kurir TV.

Đerlek navodi da nove mere nisu isključene.

"Očekujem da su ljudi svesni rizika. Imam poverenja u naše ljude. I nadam se da će se i slave i Nova godina i svi praznici organizovati skromnije. Sva predviđanja svetskih organizacija i naučnika navode da će 2022. oslabiti potencijal koronavirusa. Verovatno se za Novu godinu neće uvoditi nove mere, ali ne isključujem da to može da se desi", kaže Đerlek.

Državni sekretar upozorava da su zbog mogućeg sudara gripa i kovida najugroženiji ljudi koji se tek oporavljaju od korone.

"Najugroženiji su građani koji su već preležali koronavirus. Postkovid sindrom ostavlja ozbiljne posledice. Ne daj Bože da se grip nadoveže kod pacijenata koji imaju neke pridružene bolesti. Lek je svakako vakcinacija. I protiv koronavirusa i protiv gripa", rekao je Đerlek.

"Želimo da broj novoobolelih spanjimo na ispod 500 pa ispod 100. Rizici i potencijalni trigeri su slave, koje su već počele, dva Božića i Nova godina. Očekujem da će druga polovina januara biti period sa povećanjem broja novozaraženih. Krizni štab nije odobrio nikakva okupljanja. Kao neurolog mogu da kažem da je pandemija ozbiljno uticala na mentalno zdravlje, ali slavlja su zaista veliki epidemiološki rizik", dodao je on.

Đerlek navodi da nove mere nisu isključene.

"Očekujem da su ljudi svesni rizika. Imam poverenja u naše ljude. I nadam se da će se i slave i Nova godina i svi praznici organizovati skromnije. Sva predviđanja svetskih organizacija i naučnika navode da će 2022. oslabiti potencijal koronavirusa. Verovatno se za Novu godinu neće uvoditi nove mere, ali ne isključujem da to može da se desi", kaže Đerlek.

Državni sekretar upozorava da su zbog mogućeg sudara gripa i kovida najugroženiji ljudi koji se tek oporavljaju od korone.

"Najugroženiji su građani koji su već preležali koronavirus. Postkovid sindrom ostavlja ozbiljne posledice. Ne daj Bože da se grip nadoveže kod pacijenata koji imaju neke pridružene bolesti. Lek je svakako vakcinacija. I protiv koronavirusa i protiv gripa", rekao je Đerlek.

Izbačen jedan lek, stigli novi - Promenjen protokol za lečenje kovid pacijenata

Najnoviji protokol za lečenje kovid pacijenata, 13. verzija, usvojen je, a u njega su stavljani i novi lekovi "molnupiravir" i "pakslovid", iako on još nije ni stigao u Srbiju.

"Molnupiravir", prvi antivirusni lek protiv kovida 19, koji je proizveo "Merk", od sada je dostupan srpskim pacijentima u kovid ambulancama.

Cilj leka je da spreči razmnožavanje virusa u ćelijama, a time i smanji hospitalizaciju i smrtnost, pa ga je neophodno uzeti u prvih pet dana bolesti. U najnovijem protokolu, piše da se daju tablete od 800 mg dva puta dnevno pet dana i da je namenjen odraslim pacijentima koji ne zahtevaju dodatni kiseonik i koji imaju povećan rizik progresije u tešku formu bolesti.

Istim pacijentima namenjen je i "pakslovid", drugi antivirusni lek kompanije "Fajzer", koji je Srbija kaparisala, ali još nije stigao. Ipak je unet u protokol, a daje se u dve komponente, i to 300 mg PF-07321332 uz 100 mg "ritonavira" na 12 sati pet dana.

Ko ne sme da koristi ove lekove?

Ove lekove ne smeju da uzimaju trudnice i dojilje, pacijenti na dijalizi ili sa smanjenom bubrežnom funkcijom, bolest jetre, oni koji imaju HIV, alergijsku reakciju na bilo koju komponentu leka... Dok za "molnupiravir" za sada ne postoje opisane klinički značajne interakcije s drugim lekovima, dugačak je spisak lekova s kojima istovremeno treba izbegavati primenu "pakslovida".

U protokolu su od ranije još dva antivirusna leka. "Favipiravir" se daje u tabletama 1.600 mg na 12 sati prvi dan, zatim 600 mg na 12 sati još četiri dana. "Remdesivir" se daje intravenski 200 mg prvi dan, pa po 100 mg još četiri dana, ali je u protokolu navedeno da je preporuka SZO protiv primene "remdesivira".

Kortikosteroidi u kućnom lečenju?

Novina u protokolu je to da pacijentima koji su na kućnom lečenju ili izolaciji ne treba davati kortikosteroide, kao ni antikoagulantnu/antiagregacionu terapiju. Onima koji idu u ambulante na kontrole ili su u bolnici, a još imaju još lakši oblik, treba davati kortikosteroide ako ne bude delovala prethodna terapija i ako krene zapaljenje pluća. Međutim, i tu je naznačeno da ih ne treba davati u prvih pet dana od početka bolesti.

Iz najnovije verzije protokola izbačen je jedan biološki lek - "sarilumab", a ostali su tocilizumab i baricitinib. Biološka terapija daje se u bolnicama, kod težih i teških oblika kovida, kada uznapreduju zapaljenja.